

SYTUACJA SPOŁECZEŃSTWA POLSKIEGO POD TRZEMA ZABORAMI W DRUGIEJ POŁ. XIX w.

Germanizacja w zaborze pruskim	Rusyfikacja w zaborze rosyjskim	Autonomia w Galicji
<p>Germanizacja – polityka mająca na celu wynarodowienie narodu polskiego i przejęcie przez niego tradycji, kultury i języka narodu niemieckiego.</p>	<p>Rusyfikacja – polityka mająca na celu wynarodowienie narodu polskiego i przejęcie przez niego tradycji, kultury i języka narodu rosyjskiego.</p>	<p>Autonomia – ograniczona suwerenność.</p>
<p>Nasilenie germanizacji w drugiej połowie XIX wieku było wynikiem zjednoczenia Niemiec. Kanclerz Otto von Bismarck dążył do ujednoczenia całych Niemiec. Szczególnie silny nacisk położył w tym celu na zgermanizowanie społeczeństwa polskiego.</p> <p>Metody:</p> <p>1872 – 1878 – Kulturkampf – walka o czystość narodowej kultury niemieckiej. Na mocy ustaw wypowiedziano walkę Kościołowi katolickiemu.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Poddano nadzorowi rządu kształcenie księży, głoszenie kazań, ▪ zamknięto seminarium duchowne w Poznaniu, ▪ zlikwidowano szkolnictwo zakonne, ▪ nakładano grzywny na opornych księży. ▪ Zaaresztowano nawet arcybiskupa Mieczysława Ledóchowskiego. ▪ Nakazano również naukę religii w języku niemieckim. Największe skutki przyniosła na Warmii, Kaszubach i Mazurach. <p>W 1885 r. ogłoszono rugi prukie – usunięto z Prus wszystkich Polaków, którzy byli poddanymi innych władców i przyjechali w poszukiwaniu pracy (25 tysięcy ludzi).</p> <p>W 1886 r. utworzono Komisję Kolonizacyjną, która miała na celu wykupywanie ziemi z rąk</p>	<p>Rusyfikacja nasiliła się po upadku powstania styczniowego.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Na Syberię zesłano około 40 tys. powstańców. ▪ Zlikwidowano odrębność Królestwa Polskiego, które zostało zamienione w prowincję rosyjską (Kraj Nadwiślański); podzielono ją na 10 guberni. Na jej czele stanął generał – gubernator. ▪ Zrusyfikowano administrację, urzędy powierzano Rosjanom. ▪ Wprowadzono stan wojenny. ▪ Zlikwidowano Radę Stanu i Bank Polski. ▪ Kościół katolicki podporządkowano Petersburgowi, skonfiskowano jego majątek, zlikwidowano zakony. ▪ Od 1864 r. wprowadzono nową organizację szkolnictwa za którą szła rusyfikacja szkolnictwa. Na mocy poufnych dekrétów zrusyfikowano szkoły unickie, wprowadzono do gimnazjów rosyjski język wykładowy (1866-1869), język polski stał się przedmiotem nadobowiązkowym wykładanym po rosyjsku, religii uczono w języku polskim. W szkołach ludowych język rosyjski jako przedmiot wprowadzono w 1871, a jako język wykładowy w 1885 r. Gdy kuratorem był Aleksander 	<p>W 1867 r. nadano Galicji autonomię na mocy Statutu Krajowego. Namiestnikiem prowincji został Polak – Agenor Gołuchowski. W rządzie Austro – Węgier utworzono stanowisko ministra dla Galicji, które powierzano Polakom.</p> <p>Instytucjami autonomicznymi były:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Sejm Krajowy, który mógł uchwalać adresy do cesarza, kontrolował Wydział Krajowy, rady miejskie Lwowa i Krakowa oraz Radę Szkolną Krajową. Sejm mógł uchwalać podatki lokalne. ▪ Wydział Krajowy był organem wykonawczym. Zarządzał finansami, kulturą, gospodarką, budownictwem, opieką społeczną. Podlegały mu samorządy. ▪ Rada Szkolna Krajowa, stała na czele oświaty w Galicji. ▪ Język polski był językiem urzędowym. ▪ Spolszczeniu uległa oświata. Działały wyższe uczelnie – uniwersytet w Krakowie i Lwowie, Akademia Sztuk Pięknych, Politechnika Lwowska, Wyższa Szkoła Rolnicza w Dublanach, Akademia Umiejętności w Krakowie. ▪ Wszystkie urzędy również były polskie. Galicja stała się „ojczyzną” polskiej sztuki, literatury, teatru itp.

<p>polskich i osadzanie na niej osadników niemieckich. Przyznano jej znaczne fundusze na zakup ziemi.</p> <p>1887 – zlikwidowano język polski jako odrębny przedmiot nauczania w szkołach.</p> <p>1904 - zabroniono Polakom wznoszenia zabudowań na zakupionych parcelach bez zgody magistratu, której nie udzielano.</p> <p>1908 – uchwalono ustawę pozwalającą Niemcom na przymusowy wykup ziemi z rąk polskich.</p> <p>1908 – „ustawa kagańcowa” – ustawa o publicznych stowarzyszeniach, która nakazywała podczas zgromadzeń publicznych porozumiewać się w języku niemieckim (zakaz używania języka polskiego na zebraniach skupiających mniej niż 60% Polaków)</p> <p>Niemcy walczyli z żywiołem polskim tworząc Hakatę – Związek dla Popierania Niemczyzny na Kresach Wschodnich. Jego członkowie bojkutowali wszystko co polskie</p>	<p>Apuchtin karano dzieci za rozmowę w języku polskim w murach szkoły. Jego „rządy” nazwano „nocą apuchtinowską”.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Zamknięto Szkołę Główną, a na jej miejsce otworzono Uniwersytet Warszawski z rosyjskim językiem wykładowym (1869) 	
---	---	--